

Teknisk beregningsutvalg for klima

Sofie Waage Sjøflo

Enova SF
Postboks 5700 Torgarden
NO-7437 Trondheim

www.enova.no

post@enova.no

Org.nr. 983609155

Dato:
21.01.2022

Vår ref:
21/13745/EVB

Deres ref:

Innspill fra Enova til Teknisk beregningsutvalg for klima

Behov for forbedring i utslippsstatistikk

Enova gir med dette et innspill til teknisk Beregningsutvalg for Klima angående behov for en forbedring i eksisterende norsk statistikk over klimagassutslipp.

Enovas overordna oppgave som virkemiddel i den norske klimapolitikken, er å stimulere utvikling og spredning av klimavennlig teknologi og løsninger som bidrag til klimamålene både i 2030 og 2050. Vi rapporterer jevnlig til vårt eierdepartement KLD på relevante målindikatorer med basis i våre støttede prosjekter. Den videre effekten av Enova som virkemiddel, i form av langsiktige spredningseffekter og markedsendring, skjer i samspill med øvrige klimavirkemidler, og er mer krevende å dokumentere. Den ultimate testen på effekten av de nasjonale klimavirkemidlene vil finnes i utslippsstatistikken, ved i hvor stor grad denne utvikler seg i tråd med utslippsmålene. På veien mot 2030 er derfor tilgang på relevante og raskt oppdaterte utslippsdata (-statistikk) avgjørende for å kunne måle effekten av og eventuelt justere innretningen på klimavirkemidlene. Etter vårt syn har nåværende utslippsstatistikk forbedringspotensial. Med dette innspillet ønsker vi å formidle vårt behov for en oppgradert utslippsstatistikk til TBU, samtidig som vi gir uttrykk for vilje til eventuelt å bidra i et felles arbeid for å få til dette.

Som bakgrunn for vår posisjon, kan vi si litt om hvordan vi har arbeidet med dette. Vi har de senere år fulgt to hovedspor i våre forsøk på å dokumentere effekten av klimavirkemidlene (inkl. Enova). Det ene har fokus på de mer tekniske sektorvise «bottom up»-analyser, som er innrettet mot å analysere utslippseffekten av struktur- og teknologiendringer innen naturlig avgrensede sektorer. Det andre sporet er mer fokusert på sammenhengen mellom utslipp og verdiskapning, og da på et mer aggregert nivå i økonomien.

Begge tilnærmingene er motivert av Kaya-identiteten, hvor utslippsutviklingen dekomponeres etter ulike drivere, typisk fokus på faktorer for økonomisk vekst og struktur- og teknologifaktorer (næringssammensetning, energiintensitet, karbonintensitet). Slike analyser løser selvsagt ikke utfordringen med attribusjon, men de kan bidra til å belyse effekten av politikkenes innsats mot de ulike utslippsdriverne.

Spor 1, sektorvise analyser («bottom up»).

Vi har i samarbeid med Transportøkonomisk Institutt gjennomført prosjekter innen personmobilitet og godstransport med tanke på å etablere datagrunnlag for

dekomponeringsanalyser. Prosjektet innen personmobilitet anser vi som svært vellykket, da vi lyktes med å etablere metodikk for utarbeiding av datagrunnlag, basert på en ambisiøs dekomponeringsmodell. Sektoren godstransport var mer krevende, og der ble konklusjonen fra pilotprosjektet at vi ikke har tilstrekkelig grunnlag for å sette opp et komplett datagrunnlag. Vi har også tanker om en tilsvarende tilnærming til industrisektoren, hvor vi sammen med Miljødirektoratet er i en innledende fase av et potensielt samarbeidsprosjekt. Et viktig læringspunkt fra disse sektorvise analysene, er at hver sektor har sin egen logikk som må håndteres spesifikt. Detaljert disaggregering har en kostnad ved at en kan miste «datakompatibilitet» med andre sektorer og at aggregering dermed blir vanskelig. Typisk vil vi ha sektorspesifikke aktivitetsvariabler (som f.eks. «personkilometer» og «tonnkilometer» i disse transportanalysene) som gjør det vanskelig å aggregere disse analysene over sektorer. Analysene krever datasett som er komplette og logisk konsistente med dekomponeringsmodellen, og disse datasettene vil være ulike i de ulike sektorene. Rapportene fra prosjektene med TØI er tidligere oversendt TBU som illustrasjon.

Spor 2, aggregerte analyser

Dette er mer generelle analyser på et høyere nivå i økonomien. Sektorenes verdiskapning (kr), som målt i nasjonalregnskapet, blir her den naturlig gjennomgående aktivitetsvariabelen, som erstatning for de sektorspesifikke og mer fysiske variablene i sektoranalysene. Utvikling i verdiskapningens energi- og karbonintensitet over tid, sammen med strukturelle endringer, er innsikt denne type analyser kan gi. Vi har hatt en prosjektavtale med SSB om leveranse av en dekomponeringsanalyse av klimagassutslipp etter modell av energibruksanalysen (<https://www.ssb.no/statbank/table/11602>). Denne leveransen er lagt på is som følge av utfordringene knyttet til datagrunnlaget. Kjernen i problemet her er at utslippsstatistikken ikke har samme struktur som nasjonalregnskapet, og at vi derfor ikke får koblet økonomisk aktivitet og utslipp på en konsistent måte.

Vi er i dialog med SSB (Seksjon for energi-, miljø- og transportstatistikk) med tanke på hvordan dette kan gripes an, og Enova har signalisert at vi kan bidra med ressurser til et evt. prosjekt for en mer generell oppgradering av utslippsstatistikken. Med dette innspillet inviterer vi til en bredere forankring av utfordringen og håper vi kan finne en vei videre for raskest mulig å få en løsning på dette.

Med vennlig hilsen
Enova SF

Even Bjørnstad
Senior analytiker

Dokumentet er elektronisk godkjent av Enova SF og har derfor ikke håndskrevet signatur